

KESKI-POHJANMAAN LIITON TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS TILINPÄÄTÖS 2018

Hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.4.2019

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	3
1.1.1 <i>Maakuntajohtajan katsaus</i>	3
1.1.2 <i>Maakunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset</i>	6
MAAKUNTAHALLITUS VUONNA 2018	7
TARKASTUSLAUTAKUNTA VUONNA 2018	8
1.1.3 <i>Alueen taloudellinen kehitys</i>	8
1.1.4 <i>Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa</i>	9
1.1.5 <i>Liiton henkilöstö</i>	11
1.1.6 <i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista</i>	11
1.2 SELONTEKO KUNTAYHTYMÄN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	12
1.3 KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	13
1.4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	14
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	15
TALOUSARVION TAVOITTEET VUODELLE 2018	15
JOHTAMINEN JA HALLINTOPALVELUT	15
ALUEPALVELUT.....	19
ALUEKEHITYSPALVELUT	21
KONSERNIYHTIÖT.....	26
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	27
3.1 LIITON TULOSLASKELMA 31.12.2018	27
3.2 LIITON RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2018	30
3.3 LIITON TASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2018.....	31
3.4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2018.....	32
3.5 JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2018.....	33
3.6 TASEEN LIITETIEDOT 31.12.2018	34
3.7 KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2018	35
3.8 KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2018	36
3.9 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2018	37
4. LIITETIEDOT	38
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	38
4.2 KESKI-POHJANMAAN LIITON VÄLITYSVARAT.....	38
4.3 LIITON MYÖNTÄMÄ HANKERAHOITUS VUONNA 2018.....	38
4.4 JÄSENYTYKSET.....	39
4.5 LIITON HALLINNOIMAT HANKKEET VUONNA 2018.....	40
4.6 LIITON VASTUUT 2018- 2019.....	40
5. LUETTELOT JA SELVITYKSET	41
5.1 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJAPITOKIRJOISTA	41
5.2 KÄYTETYT TOSITELAJIT	41
6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	42
6.1 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	42
6.2 TILINTARKASTUSMERKINNÄT	42
7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	42

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys

1.1.1 Maakuntajohtajan katsaus

Toimintakaudella 2018 Suomen talouskasvu jatkui laaja-alaisena. Vahva kansainvälinen kysyntä, parantunut kustannuskilpailukyky, kotitalouksien tulojen kasvu ja suotuisat rahoitusolot olivat keskeisiä, kasvua tukevia tekijöitä. Suomen BKT:n volyymi kasvoi vuonna 2018 noin 2,3 prosenttia verrattuna edeltävään vuoteen. Inflaatio pysyi vuonna 2018 yhden prosentin tuntumassa. Lähi-vuosina hidastuva kasvu heijastaa pitkän aikavälin vaimeita kasvunäkymiä.

Keski-Pohjanmaa on ollut koko 2000-luvun ajan kasvun maakunta niin työpaikkojen, väestön, bruttokansantuotteen kuin vienninkin osalta. Maailmantalouden vaihtelut eivät ole vaikuttaneet maakuntaamme niin voimakkaasti kuin monella muulla Suomen alueella, mikä on ollut osoitus alueen kyvystä sopeutua muutoksiin. Alue- ja väestörakenteen isoilla muutostrendeillä, kaupungistumis- ja keskittymiskehityksellä sekä liikenneyhteyksien, alueellisen liikkuvuuden ja vetovoimatekijöiden kehityksellä on ollut kuitenkin vaikutuksia myös Keski-Pohjanmaan tulevaisuuden kasvun edellytyksiin ja alueelliseen kilpailukykyyn.

Keski-Pohjanmaalla kokonaiskysyntä pysyi vuonna 2018 selvässä kasvussa vahvan vientikysynnän ja alhaisten korkojen tukeman yksityisen sektorin velkaantumisen avulla. Maakunnan työllisyysaste laski vuoden 2018 aikana 75 prosentista (2017) 72,3 prosenttiin. Samaan aikaan työttömyysaste maakunnassa nousi 5,5 prosentista (2017) 6,7 prosenttiin.

Keski-Pohjanmaan haasteena toimintakaudella 2018 ja erityisesti jatkossa on väestön ikääntyminen. Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja, vähentää työikäisen väestön määrää ja heikentää talouden kasvumahdollisuuksia. Tämän haasteen vaikutuksia maakuntaamme tulee pyrkiä vähentämään kaikin tunnistettavissa olevin keinoin.

Toimintakaudella 2018 Keski-Pohjanmaan liiton keskeinen ja kriittisin tavoite oli maakuntaudistustyössä onnistuminen ja liiton toiminnan taloudellinen päättäminen. Maakuntien perustamisen myöhentäminen vuoden 2021 alkuun valtioneuvoston päätöksellä, jatkoi myös Keski-Pohjanmaan liiton toimintaa ja talouden pitoa ainakin vuoden 2020 loppuun saakka, jonka vuoksi myöskään liiton taloudellista toiminnan päättämistä ei tehty toimintavuoden 2018 päättyessä.

Keski-Pohjanmaan liiton toisena tärkeänä tehtävänä vuonna 2018 oli alueen edunvalvonta ja alueen yhteisten kehitysohjelmien eteenpäin saattaminen. Näissä toimintavuoden aikana menestyttiin hyvin. Valtatie 8 saatiin mukaan valtakunnalliseen liikenteen runkoverkkoon lähinnä onnistuneen maakuntien ja eri toimijoiden välisen tiiviin yhteistyön ja edunvalvonnan seurauksena. Keski-Pohjanmaalle on myös laadittu selkeät edunvalvontatavoitteet toimintavuosille 2019-2020 ja maakunnan hallitusohjelmataavoitteet ovat hyväksytyt kuntajohtajien kokouksessa ja maakuntahallituksessa joulukuussa 2018.

Keski-Pohjanmaan liiton kolmantena keskeisenä tehtävän toimintavuonna 2018 olivat menestyminen ympäristöasioiden ja biotalouden edistämisessä, ennakointi ja tilastoasioiden sekä tutkimusyhteistyön kehittämisessä sekä kansainvälisyyden edistämisessä. Näiden osalta Keski-Pohjanmaan liitto kykeni saavuttamaan tavoitteensa tyydyttävästi.

Myönteisenä ja Keski-Pohjanmaan liiton toimintaan aivan olennaisina asioina vuoden 2018 lopulla olivat kansallisten ja EAKR:n myöntövaltuuksien palauttaminen Keski-Pohjanmaan liitolle lokakuussa ja joulukuussa 2018. EAKR:n myöntövaltuuksiin liittyvä neuvottelumenettely päättyi 5.12.2018, jonka seurauksena työ- ja elinkeinoministeriö palautti rakennerahastomyöntövaltuudet Keski-Pohjanmaan liitolle. Vuoden 2018 haku käynnistyi välittömästi (17.12.) myöntövaltuuksien käyttöön saamisen jälkeen.

Keskeisimmän haasteen Keski-Pohjanmaan liiton toimintakauden 2018 taloudenpidolle aiheuttivat poikkeamat Keski-Pohjanmaan liiton taloussuunnitelmaan, kun Keski-Pohjanmaan liiton työpanos maakuntauudistuksen suunnittelussa jäi merkittävästi alle suunnittelun tason. Tähän syynä olivat pitkälti valtioneuvoston päätöksestä aiheutunut maakuntauudistuksen suunnittelutyön hidastuminen sekä kesällä 2018 tehdyt Keski-Pohjanmaan liiton henkilöstöjärjestelyt ja käytössä olevan liiton työvoiman vähentyminen syksyllä 2018.

Poikkeaman vuoden 2018 taloussuunnitelman muodosti myös Keski-Pohjanmaan liiton omistaman kiinteistön Säästötornin myymisen heikko edistyminen, jonka vuoksi kiinteistökauppaa kolmannen kanssa ei syntynyt tavoitellulla hinnatasolla. Taloussuunnitelmassa tavoitteena ollut 80 000 euron lopullinen myyntitulo jäi toteutumatta.

Vuoden aikana tehdyt muutokset toimintaan ja henkilöstöön aiheuttivat haasteita taloudenpidolle ylimääräisinä ja suunnittelemanomaisina kustannuksina. Tehtyjen muutosten seurauksena liiton talouteen kohdistui suunniteltua enemmän päätöksenteon aiheuttamia hallintokuluja, asiantuntijamenoja ja virkamuutoksista aiheutuneita työvoimakustannuksia.

Myös henkilöstövaihdot ja työhön kuuluva normaali työnkierto, kuten kehittämisjohtajan irtisanominen ja aluesuunnittelupäällikön irtisanoutuminen aiheuttivat haasteita liiton perustehtävien toteuttamiselle. Tehtävät kuitenkin kyettiin toteuttamaan auttavasti sijaisuusjärjestelyin.

Keski-Pohjanmaan liiton taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on pitkään ollut se, että kuntien maksuosuuksia ei kasvateta, ellei se ole välttämätöntä. Jäsenkuntien panostukset tehtyyn lisätalousarvioon turvasivat Keski-Pohjanmaan liiton toiminnan jatkuvuuden loppuvuonna 2018 rajoitetulla tasolla. Kuntien maksuosuudet toimintakaudella 2018 olivat yhteensä 1 535 650 euroa maakuntaliiton toimintatuottojen ollessa 1 804 265 euroa ja toimintakulujen 1 651 799 euroa.

Toimintavuosi 2018 osoitti Keski-Pohjanmaan liiton olevan - haasteista huolimatta – tehokas ja sopeutuva organisaatio. Talouden haasteista huolimatta

Keski-Pohjanmaan liitolla on kaikki menestymisen edellytykset myös tulevaisuudessa. Toimintavuonna 2018 aloitettuun kustannustehokkuuden lisäämiseen tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota yhä tiukkenevien talousnäkyvien aikaansaamana.

Kiitän tilikauden aikana toiminutta maakuntahallitusta ja maakuntavaltuustoa tekemästänne tärkeästä työstä ja arvokkaasta tuesta, koko Keski-Pohjanmaan liiton henkilökuntaa haastavan toimintavuoden aikana osoitetusta peräänantamattomuudesta ja sitkeydestä hoitaa tehtävänne sekä kaikkia liiton yhteistyökumppaneita hyvästä yhteistyöstä.

Kokkolassa

12.2.2019

Jyrki Kaiponen

Jyrki Kaiponen
Vt. maakuntajohtaja

1.1.2 Maakunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Pohjanmaan liitto aloitti toimintansa kuntayhtymänä 1994. Saman vuoden alussa voimaan tullut uusi aluekehityslaki määrittä Keski-Pohjanmaan liiton toimimaan aluekehitysviranomaisena. Kuntayhtymän kotipaikka on Kokkolan kaupunki. Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntien edustajainkokous 14.8.2017 valitsi toimikaudelle 2017-2021 Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet. Maakuntavaltuuston jäsenet ovat jäsenkuntien valtuutettuja. Varsinaisista maakuntavaltuutetuista on miehiä 21 eli 58 % ja naisia 15 eli 42 %. Henkilökohtaisista varavaltuutetuista on miehiä 21 eli 58 % ja naisia 15 eli 42 %.

Maakuntavaltuusto 2017-2021

Jäsenkunta	Valtuutettu	Puolue	Henkilökoht. varavaltuutettu
Halsua	Pärkkä Timo	kesk	Hotakainen Maarit
	Hotakainen Petri	kd	Saukko Mari
Kannus	Orjala Jari	kesk	Pajala Noora
	Huuki Ari	sdp	Märsylä Raimo
Kaustinen	Hanhikoski Juha	kesk	Tuomela Helinä
	Kulpakko Marko	ps	Lindskog Tina
Kinnula	Pelkonen Esko	kesk	Piispanen Virpi
	Hakkarainen Anitta	kok	Urpilainen Leo
Kokkola	Ojala Jyrki	kesk	Kauppila Jorma
	Rahkola Riitta	kesk	Pajunpää Tapio
	Paloranta Johanna	kesk	Hankaniemi Tapani
	Innanen Sari	kesk	Tofferi Petri
	Cygnel Hanna	vihr	Taarna Terho
	Isotalus Tiina	sdp	Partanen Petri
	Orjala Sirpa	sdp	Ruisaho Sakari
	Hentelä Raimo	sdp	Lahti Mauri
	Leppälä Pekka	ps	Sillanpää Timo
	Häli Pirkko	kd	Salo Mauri
	Ruotsalainen Reijo	kd	Rasmus Jarmo
	Tastula Seppo	vas	Niemi Kauko
	Haimakainen Pentti	kok	Jukkola Janne
	Anderson Stefan	rkp	Brandt Mats
	Snellman Hans	rkp	Forsberg Anders
Timonen Marlen	rkp	Wikman Camilla	
Kruunupyö	Lassas Tuula	rkp	Wistbacka Inger
	Myllymäki Tapani	pro	Åstrand Ulla-Maria

Lestijärvi	Tiala Marja	kesk	Parkkila Sirpa
	Tuikka Jukka-Pekka	kesk	Savolainen Raili
Perho	Rannila Minerva, 10.12.2018 saakka	kesk	Peltokangas Tapio
	Kirvesmäki Sarita, 10.12.2018 alkaen		
Reisjärvi	Jylhä Pauli	sdp	Jaatinen Tanja
	Tilli Jouni	kesk	Vedenpää Antti
Toholampi	Parkkila Katri	kesk	Huuskonen Sari
	Syri Anna-Maija	kesk	Lankinen Minna
Veteli	Peltokangas Janne	kok	Rimpioja Jukka
	Torppa Jussi	kesk	Huusko Riitta
	Leivo-Rintakorpi Tuija	ps	Nykänen Jarmo

Valtuutetut puolueittain

KESK	15
KOK	3
SDP	5
VAS	1
PS	3
KD	3
RKP	4
VIHREÄT	1
MUUT	1
YHT	36

Maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa 24.8.2017 valittiin valtuuston puheenjohtajaksi Pentti Haimakainen Kokkolasta, I varapuheenjohtajaksi Raimo Hentelä Kokkolasta, II varapuheenjohtajaksi Pekka Leppälä Kokkolasta ja III varapuheenjohtajaksi Seppo Tastula Kokkolasta toimikaudelle 2017-2021.

Maakuntahallitus vuonna 2018

Jäsen	Puolue	Varajäsen
Mäkelä Antti, Kaustinen	kesk	Ojala Kauko, Kokkola
Haapalehto Raimo, Veteli	kesk	Koskela Tiina, Halsua
Lankinen Minna, Toholampi	kesk	Hietaniemi Antti, Perho
Paloranta Johanna, Kokkola	kesk	Törmä Anja, Kannus
Tuikka Jukka-Pekka, Lestijärvi	kesk	Pelkonen Esko, Kinnula
Timonen Marlen, Kokkola	rkp	Kouvo Kajsa, Kokkola
Pihlajamaa Arto, Veteli	ps	Lindskog Tina, Kaustinen

Nurmi-Lehto Anna, Kokkola	kok	Typpö Sakari, Kannus
Harju Ulla-Riitta, Toholampi	sdp	Mustasaari Erkki, Kokkola
Kant Esa, Kokkola	sdp	Timonen Annika, Kaustinen
Salo Mauri, Kokkola	kd	Rasmus Jarmo, Kokkola

Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimii Antti Mäkelä ja varapuheenjohtajana Esa Kant.

Tarkastuslautakunta vuonna 2018

Jäsen

Pärkkä Timo, Halsua
Kautto Marko, Kokkola
Erkkilä Esa, Kannus
Lassas Tuula, Kruunupyy
Kanervio Hillevi, Kinnula

Varajäsen

Pajunpää Tapio, Kokkola
Märsylä Raimo, Kokkola
Tuomela Helinä, Kaustinen
Wikman Camilla, Kokkola
Suomala Ville, Toholampi

Lautakunnan puheenjohtajana toimikaudella 2017-2021 toimii Timo Pärkkä ja varapuheenjohtajana Tuula Lassas.

Liiton toiminta jakautuu kolmeen tulosalueeseen; Varsinaiseen (1201), muuhun toimintaan (sisältäen luottamushenkilöhallinnon, 1301-1302) ja hanketoimintaan (1501-1507). Virastoa johtaa maakuntajohtaja. Tilivelvollisia ovat maakuntahallituksen jäsenet ja maakuntajohtaja.

Liitto hallinnoin välitysvarojen lisäksi maakuntauudistukseen osoitettuja varoja.

Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) puheenjohtajana toimi vuonna 2018 Johanna Paloranta Kokkolasta.

Keski-Pohjanmaan maakuntaviestityötä varten liiton toimielimenä toimii maakuntaviestityöryhmä. Keski-Pohjanmaan kulttuurin ja luovan talouden yhteistyöryhmä osallistuu maakunnan kulttuurin ja luovan talouden asioiden valmisteluun sekä kulttuuritehtävien koordinointiin. Järjestöasioissa kokoontuu tarvittaessa Keski-Pohjanmaan järjestöjen työryhmä sekä hyvinvointiasioissa Keski-Pohjanmaan hyvinvoinnin pyöreä pöytä.

1.1.3 Alueen taloudellinen kehitys

Keski-Pohjanmaan väestömäärä on ollut kasvava vuodesta 2004 vuoteen 2015, jolloin se oli 69 032. Vuonna 2016 asukasluku kääntyi pieneen laskuun (- 5). Vuoden 2017 lopussa Keski-Pohjanmaan asukasmäärä oli 68 780 henkilöä. Pudotusta edelliseen vuoteen oli jo 247 henkilöä. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Keski-Pohjanmaan asukasluku vuoden 2018 lopussa on 68 444, jolloin pudotusta edelliseen vuoteen olisi 233 henkilöä.

Työttömien määrä kääntyi vuoden 2017 aikana selkeästi laskuun ja on laskeutunut edelleen vuonna 2018. Työttömiä työnhakijoita oli Keski-Pohjanmaalla vuoden 2018 marraskuussa 2 020 (vuoden 2017 lopun tieto 2 770). Maakunnan työllisyysaste oli tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2017 maan korkein (75 %) ja vuonna 2018 maan 4. korkein (72,3 %). Toimialoittain tarkasteltuna maakunnan suurimpia työllistäjiä ovat sosiaali- ja terveyspalvelut, teollisuus, tukku- ja vähittäiskauppa sekä maatalous. Eniten työpaikkoja on viime vuosina hävinnyt teollisuudesta, mutta myös maataloudesta sekä kaupan, kuljetuksen ja koulutuksen toimialoilta. Eniten työpaikkoja on syntynyt sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Tilastokeskuksen aluetilinpidon uusimpien tietojen mukaan talous kasvoi kaikissa Suomen maakunnissa vuonna 2017. Kasvu oli voimakkainta Etelä-Karjalassa, Kymenlaaksossa ja Keski-Pohjanmaalla. Keski-Pohjanmaan bkt/asukas on lähes tuplaantunut 2000-luvulla. Ennakkotiedon mukaan vuoden 2017 bkt/asukas oli Keski-Pohjanmaalla 31 974 €/as., joka on 8. korkein Manner-Suomen maakunnista.

Vuoden 2017 ennakkotiedon mukaan taloudellinen huoltosuhde Keski-Pohjanmaalla oli 147 (koko maan vastaava luku 138). Vuonna 2016 Keski-Pohjanmaalla oli 152 huollettavaa 100 työssäkäyvää kohden (koko maan vastaava luku 142).

Alueen haasteena on edelleen alhainen koulutustaso ja innovaatiotoiminnan vähäisyys. Koulutustaso nousee koko ajan tasaisesti, mutta on edelleen selkeästi koko maan tasoa alhaisempi.

Keski-Pohjanmaan kuntien taloudellisia tunnuslukuja maakuntatasolla 2017 (vuoden 2018 tilinpäätöstietoja ei ole vielä käytettävissä):

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Vuosikate €/asukas (2017)	391,7	596
Tulovero % (2017)	21,63	19,89
Lainakanta €/asukas (2017)	4 922	2 933
Omavaraisuusaste, % (2017)	42,1	60,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, % (2017)	78,2	56,2

1.1.4 Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa

Maakunta- ja soteuudistuksen esivalmisteluvaihe alkoi elokuussa 2016. Kesäkuussa 2018 valtioneuvosto päätti jatkaa esivalmistelua ja päälakien käsittely Eduskunnassa lykkääntyi tuolloin ainakin vuoden 2018 loppuun saakka. Esivalmisteluvaiheen hallinnollinen koordinointi ministeriöiden suuntaan on maakuntaliittojen hallinnollisella vastuulla. Kun päälait eli maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki ja voimaannpanolaki tulevat hyväksytyiksi Eduskunnassa, uudet maakunnat perustetaan ja siirrytään väliaikaishallinnon vaiheeseen.

Keski-Pohjanmaan maakuntauudistusta koordinoi poliittinen ohjausryhmä, jossa on 59 jäsentä eli vastaava määrä kuin on tulevia maakuntavaltuutettuja. Toteutuksesta huolehtivat tulevaan maakuntaan liittyvien organisaatioiden viranhaltijoista koostuva johtoryhmä. Uudistustyötä varten on nimetty yhteinen muutosjohtaja sekä toimialueiden muutosjohtajat ja vastuuvalmistelijat.

Keski-Pohjanmaan liiton talouden tasapainottamisongelmat tulivat esille vuoden alkupuoliskolla. Virastossa ja johtoryhmässä käytiin läpi mahdollisia säästökohteita. Maakuntauudistustyöhön suunniteltujen henkilöstöressurssien käyttö jäi huomattavasti vähäisemmälle ja siitä aiheutui tuottoihin vajeausta. Luottamustoimielinten kokouksia oli merkittävästi enemmän suunnitellusta. Lisäksi liiton omistaman kiinteistön myynti jäi toteutumatta.

Liitto teki lisätalousarvion, jossa kuntaosuuksien kasvu oli 318 000 euroa. Maakuntavaltuusto hyväksyi lisätalousarvion 8.11.2018 kokouksessa.

Maakuntauudistuksen toteutuneet kustannukset ja rahoitus taulukossa:

TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET JA RAHOITUS 1-12/2018 (MAKU YHTEENSÄ)

Organisaatio	Palkat	Muut kulut	Yht.	Tukitulo	Tuki%	Omavastuu	Omov.%
MAKU	132 823,47 €	161 186,84 €	294 010,31 €	294 010,31 €	100,0 %	0,00 €	0,0 %
K-P liitto	77 307,21 €	2 261,28 €	79 568,49 €	60 366,70 €	75,9 %	19 201,79 €	24,1 %
Soite	429 443,94 €	132 548,65 €	561 992,59 €	503 967,62 €	89,7 %	58 024,97 €	10,3 %
Pela	13 200,36 €	0,00 €	13 200,36 €	9 860,42 €	74,7 %	3 339,94 €	25,3 %
K-P yhtymä	11 564,09 €	452,50 €	12 016,59 €	9 288,27 €	77,3 %	2 728,32 €	22,7 %
Toholampi, lomit	888,96 €	218,40 €	1 107,36 €	797,30 €	72,0 %	310,06 €	28,0 %
Kaustinen, lomit	688,97 €	194,36 €	883,33 €	636,00 €	72,0 %	247,33 €	28,0 %
Lestijärvi, mase	2 737,35 €	533,32 €	3 270,67 €	2 413,98 €	73,8 %	856,69 €	26,2 %
E-P ely	9 631,84 €	0,00 €	9 631,84 €	7 464,68 €	77,5 %	2 167,16 €	22,5 %
P-ely	5 331,51 €	0,00 €	5 331,51 €	4 063,49 €	76,2 %	1 268,02 €	23,8 %
P-TE	30 212,22 €	1 986,45 €	32 198,67 €	24 871,23 €	77,2 %	7 327,44 €	22,8 %
YHTEENSÄ	713 829,92 €	299 381,80 €	1 013 211,72 €	917 739,98 €	90,6 %	95 471,74 €	9,4 %
VM:n avustukset -18				1 645 510,56 €			
Siirtyvä avustus -17				271 721,30 €			
Siirtyy vuodelle -19				999 491,88 €			

1.1.5 Liiton henkilöstö

Vuonna 2018 liiton palveluksessa 31.12.2018 oli 17 (16/2017) henkilöä. Hanke-rahastusta saatiin neljän henkilön palkkaukseen, josta kolmelle teknisen tuen kautta. Yhteensä 2,1 htv (2,0/2017).

Keski-Pohjanmaan liitossa on kuusi virkaa (maakuntajohtaja, hallintopäällikkö, kansainvälisten asioiden päällikkö, aluesuunnittelupäällikkö, yhteyspäällikkö sekä kehittämisjohtajan virka mikä muutettiin syksyllä kehittämisspäällikön viraksi). Viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttö.

Henkilöstöasioissa tapahtui vuoden 2018 aikana merkittäviä muutoksia. Huhtikuussa 2018 liittoon palkattiin määräaikainen taloussihteeri vahvistamaan liiton taloushallinnon resursseja mm. rakennerahastomaksatukseen liittyen. Maakuntajohtaja irtisanoutui kesäkuussa ja aluesuunnittelupäällikkö elokuussa. Kehittämisjohtajan virkasuhde irtisanottiin maakuntahallituksen päätöksellä heinäkuussa. Lisäksi hallintopäällikön virka tuli avoimeksi ao. viranhaltijan ilmoittaessa siirtyvänsä vuoden 2019 puolella eläkkeelle.

Maakuntajohtajan päätöksellä vahvistettiin maaliskuussa henkilöstön toimenkuvat ja päätehtävät, jota täydennettiin maakuntahallituksen päätöksellä loka-kuussa.

Henkilöstöllä oli vuoden 2018 aikana 11 (20/2017) kpl enintään kolmen päivän sairauslomaa, yhteensä 21 (36/2017) päivää. Pitempiä sairauslomia 17 (11/2017) kpl, yhteensä 437 (79/2017) päivää.

Varsinaisia ylityömääräyksiä ei annettu vuoden 2018 aikana. Henkilökunnan matkapäiviä oli yhteensä 136 (233/2017), joista ulkomaan matkoja 34 (70/2017) päivää.

Talospalvelutoiminnot ostettiin Kokkolan kaupungilta ja työterveyspalvelut Työplussalta.

Keväällä jatkettiin työyhteisön hyvinvoinnin parantamista tekemällä koko henkilökunnalle työhyvinvointikysely TIKKA-kyselyn muodossa Työplussan toimesta. Kysely uusittiin marras-joulukuussa ja käsiteltiin joulukuussa koko henkilökunnan kanssa Työplussan johdolla. Työhyvinvointiin liittyviä toimia jatketaan edelleen.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Liiton hankinta- ja sisäisen valvonnan ohjeissa on huomioitu riskien hallintaan liittyvät asiat. Hanketoiminnan osalta riskien kartoitus tarkastettiin HVJ-kuvauksenpäivityksen yhteydessä. Hanketoimintaan liittyvä petosriskien arviointi tehtiin Hallinto- ja valvontajärjestelmän päivityksen yhteydessä kesällä 2018.

Kasvavat osaamisvaatimukset asettavat haasteita henkilöstön osaamiselle ja erikoistumisvaatimukset ovat suuri riski liiton toiminnassa.

Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu on vuonna 2018 aiheuttanut edelleen runsaasti lisätyötä maakuntaliiton henkilöstössä. Koko uudistuksen voimaantulo lykkääntyi edelleen vuonna 2018 ja epävarmuus tulevista ratkaisuista siirtyi vuoden 2019 puolelle. Henkilöstön liikkeenluovutus 1.1.2021 lukien Keski-Pohjanmaan maakuntaan tulee aiheuttamaan henkilöstön osalta muutoksia sekä henkilötason työvastuiden jatkumisen, että organisatorisen aseman osalta.

Rakennerahastohankkeisiin on vuoden 2018 aikana tehty jatkotoimenpiteisiin liittyviä havaintoja yhteensä noin 250 000 euron edestä. Nämä takaisinperinnät on kuitattu tai peritty hankkeiden toteuttajilta takaisin kevään 2018 aikana.

Keski-Pohjanmaan liiton rakennerahastotoiminnan osalta tehdyistä takaisinperintäpäätöksistä on vuoden vaihteessa vireillä Vaasan hallinto-oikeudessa yksi tapahtuma, mikä sisältää useisiin hankkeisiin kohdistuneita takaisinperintöjä.

Keski-Pohjanmaan liiton toimielinten päätöksistä on vuoden vaihteessa vireillä Vaasan hallinto-oikeudessa kaksi tapahtumaa.

1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä

Keski-Pohjanmaan maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Keski-Pohjanmaan liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosääntö on tullut voimaan 1.6.2017. Maakuntavaltuusto on tehnyt siihen täydennyksiä 26.4.2018 ja 8.11.2018 kokouksissaan.

Maakuntajohtaja ja hallintopäällikkö vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta liitossa, ohjeistavat alaisiaan sekä raportoivat maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Maakuntajohtaja ja hallintopäällikkö (aiemmin kehittämisjohtaja) vastaavat riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään maakuntahallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa.

Maakuntavaltuusto on huhtikuussa hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja maakuntahallitus toukokuussa sisäisen valvonnan yleisohjeen.

Työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta tehtiin Keski-Pohjanmaan liittoon toukokuussa 2018 alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 33 §:n mukainen tarkastus. Tarkastus oli osa hallintoviranomaisen (HVO) syksyllä 2017 käynnistämää neuvottelumenettelyä.

TEM:n ja Keski-Pohjanmaan liiton edustajien välisessä tapaamisessa 4.7.2018 keskusteltiin tarkastuksen havainnoista ja Keski-Pohjanmaan liiton mahdollisuuksista toimia jatkossa välittävänä toimielimenä. TEM:n raportissa esitettiin havaintoja, jotka edellyttävät Keski-Pohjanmaan liitolta jatkotoimia esimerkiksi tehtävien eriyttämisen, hallinto- ja valvontajärjestelmän toiminnan sekä välittävän toimielimen toimintaedellytysten osalta.

Keski-Pohjanmaan liitto käynnisti oman parantamissuunnittelunsa TEM:n antaman palautteen perusteella. TEM päätti neuvottelumenettelyn 4.12.2018 ja samalla palautti rakennerahastovarojen myöntövaltuudet liitolle.

Rakennerahasto-ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus päivitettiin 24.8.2018.

Liiton vakuutukset on LähiTapiolassa. Vakuutuspalvelujen tarkistaminen ja kilpailuttaminen on tarkoitus tehdä vuoden 2019 aikana. Vuoden 2018 aikana kirjattiin yksi työtaturma, josta ei kuitenkaan seurannut poissaoloja.

Liiton tietoturvaohje on vuodelta 2015.

Maakuntahallitus on saanut tiedoksi kaikki tehdyt viranhaltijapäätökset ja lähetyt lausunnot. Hallitukselle on viety tiedoksi neljän kuukauden välein talouden toteuma.

Maakuntajohtaja ja maakuntahallituksen puheenjohtaja ovat hyväksyneet laskut. Keski-Pohjanmaan liiton virastolla ei käsitellä käteistä rahaa.

1.3 Konsernin toiminta ja talous

Keski-Pohjanmaan liitolla on kaksi tytäryhtiötä.

KP-Cobra Invest Oy:n toimialana on yritystoiminnan tukeminen ja työllisyyden edistäminen Keski-Pohjanmaan alueella. Sitä varten yhtiö antaa taloudellista tukea ja rahoittaa alueen yrityksiä ja yhteisöjä. KP-Cobra Invest Oy on vuonna 2000 myöntänyt Kalvinit Oy:lle pääomaehtoista lainaa 252 281 euroa. Laina oli kertaluonteinen ja takaisinmaksuaika oli 10 vuotta. Laina-aikaa on jatkettu vuoden 2020 loppuun saakka. Vuoden 2018 lopussa lainan pääoma korkoineen oli 345 941,54 euroa.

KP-Cobra Invest Oy:llä ei toimintavuoden 2018 aikana ole ollut varsinaista toimintaa.

Keski-Pohjanmaan liitto omistaa kokonaan Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorin osakkeet. Säästötorin osakkeet ovat olleet myynnissä toimeksiannolla keväällä 2017, mutta omistajaa tässä vaiheessa ei löytynyt. Neuvotteluja on jatkettu eri tahojen kanssa vuoden 2018 aikana. Kiinteistössä suoritettiin normaalit vuosihuollot.

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorin tulos vuonna 2018 oli 17 159,38 euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Keski-Pohjanmaan liiton tilikauden tulos on ylijäämäinen 151 407,23 euroa.

Maakuntahallituksen esitys tuloksen käsittelemiseksi:

Maakuntahallitus esittää, että vuoden 2018 tilikauden tulos, 151 407,23 euroa siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liiton toiminta virastona on alkuvuonna pääosin toteutettu Keski-Pohjanmaan liiton toimintasuunnitelma 2018-2020 mukaisesti. Pääta-voitteena Keski-Pohjanmaan liitolla on ollut uuden maakuntahallinnon perustamiseen osallistuminen ja perustamisen tukeminen, jossa onnistuttiin hyvin.

Muita keskeisiä kevään tavoitteita ovat olleet työllisyyden parantamisen tukeminen sekä yritysten ja työelämän kilpailukyvyn parantaminen, edunvalvonnan vahvistaminen sekä yhteistyöverkoston vahvistaminen, joissa kyettiin tyydyttävästi saavuttamaan asetetut tavoitteet. Maakunnan edunvalvonnan vahvistaminen nousi keskeisesti esille kevään aikana ja edellyttää aktiivisia toimenpiteitä kuntien edunvalvontatarpeiden tunnistamiseksi syksyn aikana

Maakunnan vetovoiman, tunnettuisuuden, saavutettavuuden ja tasapainoisen kehittämisen osalta kyettiin tavoitteet saavuttamaan tyydyttävästi.

Toimintasuunnitelmasta poiketen Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) toimeksiannosta tehtiin Keski-Pohjanmaan liittoon toukokuussa 2018 alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 33 §:n mukainen tarkastus. Tarkastuksen johtopäätökset ovat saatettu liiton luottamus- ja virkamiesjohdon tietoisuuteen ja välttämättömät parantamistoimenpiteet käynnistettiin heti heinäkuun alkupuolella

Tavoite;

Yhteistyö- ja edunvalvontasuhteiden ylläpito jäsenkuntien, muiden maakuntaliittojen, seutukehitysorganisaatioiden, ELY-keskusten, tutkimuslaitosten ja koulutusorganisaatioiden kanssa.

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitto on jatkanut tiivistä yhteistyötä maakuntien verkostossa. Esimerkiksi kulttuuri, matkailu ja kansainväliset asiat sekä suuraluehankkeet edellyttävät valmistelua maakuntarajojen yli eri organisaatioiden kesken.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö on lujittunut yhteisen EU-toimiston toiminnan kautta. Uuden ohjelmakauden rahoitussuunnitelman valmistelu sekä avaukset älykkään erikoistumisen strategioiden kehittämiseksi ja toteuttamiseksi suuralueella ovat edellyttäneet tiivistä yhteistyötä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien suuralue valittiin mukaan yhdeksi Euroopan komission pilottialueista Elinkeinot murroksessa -hankkeessa (Industrial Transition). Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat ovat laatineet maakunnalliset AIKO-hankkeet pilotin toteuttamiseen vuoden 2018 aikana.

Keski-Pohjanmaan Elinkeinot murroksessa AIKO-hanke ja pilottiyhteistyö kehittävät alueellisia strategioita, edistävät alueen rahoitusmahdollisuuksia uudella ohjelmakaudella 2020-, parantavat alueen kansainvälisen yhteistyön profiilia Euroopassa ja alueen älykkään erikoistumisen esittelymateriaaleja

sekä parantavat mahdollisuuksia osallistua laajempien alueiden kehityshankkeisiin. Keski-Pohjanmaan liitto on valmistellut yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa maakunnallista AIKO-hankehakemusta.

Keski-Pohjanmaan maakuntaviesti 2018 hiihdettiin 28.1. Uusikaarlepyyssä. Keski-Pohjanmaan maakuntaviestin tulevaisuuden järjestelyjä koskeva valmistelutyö käynnistyi alkukesän aikana. Tavoitteena on tuottaa toteuttamiskelpoinen suunnitelma ja mahdollisesti siirtää vastuu maakuntaviestin toimeenpanosta Keski-Pohjanmaan Liikunta Ry:lle.

Keski-Pohjanmaalle on muodostunut viimeisten vuosien aikana kemian, biotalouden ja mineraalitalouden ainutlaatuinen osaamiskeskittymä *Biolaakso Biovalley Finland*, joka tuo valtakunnallista lisäarvoa Suomen kilpailukyvyille. Biolaakson toimintaa on ohjannut Keski-Pohjanmaan liiton perustama Biolaakson neuvottelukunta vuoden 2017 syksyyn asti. Tuolloin 23 alueellista ja kansallista organisaatiota allekirjoittivat yhteistyösopimuksen (*Kemian, biotalouden ja mineraalitalouden osaamiskeskittymä, Biolaakso, Biovalley Finland*). Sopimuksessa verkoston koordinoituvastuu siirtyi Keski-Pohjanmaan liitolta Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukselle.

Edunvalvonnan tavoitteet vuosille 2019-2020 tunnistettiin Keski-Pohjanmaan liiton ja jäsenkuntien välillä elo-lokakuussa 2018 toteutetun kuntakierroksen aikana. Keskustelut jalostuivat kuudeksi tavoitekokonaisuudeksi sisältäen yhteensä 15 tavoitetta.

Tavoite;

Henkilöstön motivointi, koulutus ja osaamisen uudistaminen. Työyhteisön kehittäminen

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liiton henkilöstö yksilöinä on pääsääntöisesti osaavaa, motivoitunutta ja työhönsä sitoutunutta. Henkilöstön työilmapiirissä ilmenneitä haasteita on selvitetty kevään aikana asiantuntija-apua hyödyntäen. Työilmapiirin kehittämisen tavoitteena on ollut tunnistaa työyhteisöä vaivaavat ongelmat ja haasteet sekä kartoittaa yhteisö- ja yksilökohtaiset parantamiskohteet. Myönteistä on ollut se, että henkilöstö on halunnut osallistua yhteisesti tarvittavien parantamistoimenpiteiden tunnistamiseen.

Keskeinen työyhteisön ja työilmapiirin parantamisen mahdollistava tekijä jatkossa on kaikkien sitoutuminen haluttuun muutokseen sekä kunkin työntekijän omasta toiminnasta lähtevä työyhteisön toimintakykyyn ja työskentelyilmapiiriin parantamiseen osallistuminen.

Osaamis- ja koulutustarpeiden tunnistaminen on pitkälti perustunut työntekijöiden omaan harkintaan ja edellyttää jatkossa suunnitelmallisempaa toimintaa hallintoyksikkönä. Samalla on harkittava tarvittava osaamisen uudistamisen tarpeet valmistauduttaessa tulevan maakuntaviraston osaamistarpeisiin.

Tavoite;

Viraston tietohallinnon ja viestinnän uudistamisen jatkaminen sekä yhteistyön vahvistaminen aluemarkkinoinnissa

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liiton viestinnällisen ilmeen kehittämistä jatkettiin tammi-kesäkuussa 2018. Ulkoisessa ja sisäisessä viestinnässä on onnistuttu kohtuullisesti ja viestinnän taso vastaa nykyaikaiselle viestinnälle asetetut viestinnän ilmiä, muotoja ja monialaisuutta koskevat vaatimukset. Myös sosiaalisen median kanavat (facebook, twitter) ovat otettu käyttöön hyödynnettäväksi maakunnan asukkaisiin, yrityksiin ja eri toimijoihin suunnatussa tiedottamisessa. Parannettavaa on edelleen viestinnän ajankohtaisuudessa, reagoitiherkkyudessa ja sisällössä.

Keski-Pohjanmaan liiton tietohallinnon kehittäminen on edennyt suunnitellulla tavalla. Keskeisiä kehittämistarpeita toimintakaudella olivat EU:n tieturva-asetuksen aiheuttamat muutostarpeet, kuten henkilörekistereiden selosteidien uudistaminen, rekisterissä olevien henkilöiden tiedottaminen rekisteritiedoista sekä viraston sisäisten toimintakukaavioiden ja menettelytapojen uudistaminen vastaamaan paremmin tieturva-asetuksen määräyksiä. Tietohallintotyötä on jatkettava edelleen, jotta henkilöstö osaa ja hallitsee asiantuntemusta ja tietoturvasuutta koskevat määräykset täysimääräisesti sekä käytössä on oikeat menettelytavat ja välineet.

Tavoite;

Vaasan vaalipiirin maakunta- ja yhteistoiminta-alueen yhteistyö (pj-maakunta 2018). Pohjois-Suomen neuvottelukunnan sekä Itä-Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitto toimi vuoden 2018 ajan Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen (Keski-Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa) puheenjohtajamaakuntana. Vakiintuneena toimintana järjestettiin neljä Pohjalaismaakuntien- ja kansanedustajien yhteistyötilaisuutta. Aiheina tilaisuuksissa oli mm. vaalipiirin yhteistyö ja kärkitavoitteet 2018, keskuskaupunkien ajankohtaiset asiat, maakuntauudistus, turkiselinkeinon tulevaisuus Suomessa, osaavan työvoiman saatavuus ja 8-tien kehittäminen. Yhteistyön tuloksena 8-tie nousi valtakunnalliseen runkotieverkkoon.

ALUEPALVELUT

Tavoite;

Maakuntakaavan 5. vaiheen valmistelu

Toteuma;

Valmisteluvaiheessa olevan maakuntakaavan osa-alueet kaupan ratkaisut, aluerakenteen merkinnät sekä kaivannaisteollisuuden tarpeet on käyty kunnittain läpi ja valmistelua on jatkettu kokoamalla selvitysaineisto Keski-Pohjanmaan aluerakenne -raporttiin. Kuntakeskustelujen perusteella kaavakartalle lisättiin myös teollisuus- ja varastoalueet sekä taajama-alueet. Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavaluonnos on valmiudessa asettaa nähtäville.

Tavoite;

Merialuesuunnitelman valmistelu

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitto valmistelelee yhdessä Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liittojen kanssa merialuesuunnitelman Selkämeren pohjoisosalle sekä Merenkurkun ja Perämeren alueelle. Valtakunnallisesti laaditaan kolme merialuesuunnitelmaa rannikon eri alueille. Merialuesuunnitelmien laatimista valtakunnallisesti ohjaa koordinaatioryhmä, joka koostuu rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön edustajista. Yhteistyötä koordinoi Varsinais-Suomen liitto. Merialuesuunnitelmien tulee olla valmiita maaliskuussa 2021.

Merialuesuunnitelman valmistelussa järjestettiin kick off -seminaari alkuvuonna valtakunnallisen koordinaatioryhmän ohjatessa kokonaisvalmistelua. Keski-Pohjanmaan liitto on aktiivisesti osallistunut valtakunnallisen koordinaatioryhmän toimintaan. Koordinaatioryhmä piti helmikuussa kokouksen Kokkolassa järjestetyn SeaGIS -seminaarin yhteydessä. Alueelliset ja valtakunnalliset suunnitteluryhmät ja koordinaatioryhmä ovat kokoontuneet vuoden aikana säännöllisesti etäkokouksiin skypeillä tai työpajatyypillisesti. Merialuesuunnittelun valtakunnallinen vuorovaikutussuunnitelma valmistui syksyllä ja se käsiteltiin Keski-Pohjanmaan maakuntahallituksessa. Lisäksi on tuotettu merialueiden ominaispiirteet -raporttia alueittain sekä valtakunnallista taustamateriaalia merialuesuunnittelun skenaariotyön ja tavoiteasettelun pohjaksi. Loppuvuodesta aloitettiin skenaariotyöskentely ja kuulemisen valmistelu sekä pidettiin koordinaatiohankkeen ohjausryhmän kokous.

Tavoite;

Liikennejärjestelmätyö

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitto on osallistunut liikennejärjestelmätyössä sekä Pohjalaismaakuntien ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen että Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyöhön. Vuoden 2018 alkupuolella liikennejärjestelmätyössä on valmistauduttu maakuntauudistuksen tuomiin muutoksiin antamalla lausunto lain liikennejärjestelmäsuunnitelmasta ja maanteistä -valmistelussa sekä käymällä aktiivista keskustelua yhteistyöalueiden maakuntien ja ELY-keskusten

kanssa. Keski-Pohjanmaan liitto osallistui valtatie 8:n merkitystä tarkastelemaan selvitykseen suhteessa tulevaan runkoverkkoasetukseen. Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian tarkentamista varten päätettiin Keski-Pohjanmaan liitossa käynnistää maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen.

Tavoite;

Alueellisen ennakkoinnin, tilastoinnin ja tutkimuslaitosyhteistyön kehittäminen

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitto osallistui opetushallituksen hallinnoimaan Valtakunnallinen aikuiskoulutuksen ennakointi -projektiin. Projektilla tuotettiin uusi toimintamalli aikuisväestön koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointiin. Projektissa kehitetty DYNAMO-malli pilotoitiin liikenne- ja logistiikka-alalla, joka valtakunnallisen ennakkoinnin lisäksi jakaantui viiteen alueelliseen pilottiin. Keski-Pohjanmaa osallistui digitaalisten palvelujen aluepilottiin, joka toteutettiin yhteistyössä Etelä-Pohjanmaa ja Pirkanmaan kanssa. Alueellisilla piloteilla täydennettiin valtakunnallisen ennakointiprosessin tuloksia, testattiin ja arvioitiin ennakointimallin alueellista hyödynnettävyyttä.

Kaustisen seutukunta ylläpiti Keski-Pohjanmaan maakunnan tilastosivuja.

Tavoite;

Yhteistyö alueen osaamispalveluissa (maankäyttö, ICT, ympäristöasiat)

Toteuma;

Metsähallitus on laatinut kevään 2018 aikana luonnonvarasuunnitelman Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa sijaitseville valtion maille ja vesille vuosiksi 2018-2023. Suunnitelmassa Metsähallitus esitti Peuran Polun retkeilyreitien palvelutason laskemista ja reittien hoitamisen siirtämistä kuntien vastuulle. Keski-Pohjanmaan liitto ja kunnat vastustivat näitä suunnitelmia lausunnoissaan. Metsähallitus perui suunnitelmansa Peuran polun osalta toistaiseksi.

Tavoite;

Yhteispalvelujen ja turvallisuusasioiden kehittäminen yhteistyössä kuntien ja valtionhallinnon kesken.

Toteuma;

Asiasta ei ole raportoitavaa.

Tavoite;

Osallisuuden ja kansalaislähtöisyyden edistäminen sekä alueellinen kulttuurikoordinaatio. Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen laadinta

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan järjestöstrategia 2020 käynnistyi toiminnan osalta. Keski-Pohjanmaan järjestöjen työryhmä seuraa strategian toteuttamista. Keski-Pohjanmaan järjestöjen pyöreä pöytä syksyllä 2017 nosti osallisuuden menestyvän

maakunnan perustaksi ja järjestöjen vuosikokous laati manifestin, jossa hyvinvoinnin kehittämiseen liittyviä tavoitteita tarkennettiin. Keski-Pohjalaiset järjestöt haluavat aktiivisesti osallistua maakunnan ja sen hyvinvoinnin kehittämiseen. Järjestötoiminnan ja osallisuuden tavoitteina aluekehityksessä korostuu paikallinen kehittäminen, nuorten osallisuus, hyvinvoinnin yhteistyö ja palveluiden kehittäminen, kulttuurin yhteistyöryhmä ja maakunnan liikunnan ja urheilun kehittäminen.

Keski-Pohjanmaan kulttuurin yhteistyöryhmä on edellyttänyt yhtä päätoimista maakunnallista kulttuurityöntekijää, johon liitolla ei kevätkaudella ollut osoittaa resursseja vastuuhenkilön pitkäaikaisen poissaolon vuoksi. Kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumus on syksyn 2018 laadinnassa.

Tavoite;

Hyvinvoinnin, kansainvälisyyden ja vetovoimapalveluiden osastrategioiden toteutus

Toteuma;

Keski-Pohjanmaalla on toteutettu useiden hankkeiden kautta Vetovoimastrategiaa, joka on kulttuurin, liikunnan, matkailun ja aluemarkkinoinnin yhdistelmästrategia.

Kansainvälisyyden osalta noudatetaan voimassa olevaa kansainvälistymisstrategiaa. Vuosien 2018-2019 aikana käynnistyy maakunnan kansainvälistymisstrategiatyö, mikä valmistelee uuden maakunnan laajempia palvelutarpeita.

ALUEKEHITYSPALVELUT

Tavoite;

Maakuntaohjelman toteuttaminen ja sen osana alueen kärkitavoitteiden edistäminen.

Toteuma:

Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2018-2021 toteuttaminen aloitettiin vuonna 2018 päivittämällä toteuttamisprosessi vastaamaan uuden maakuntaohjelman teemoja ja rakennetta sekä maakuntauudistuksen tuomia muutoksia. Uudessa toteuttamisprosessissa on huomioitu mm. aluekehityksen tilannekuvan valmistelu ja päivittäminen. Myös toimintalinjakohdaiset työryhmät järjestäytyivät uudelleen ja ne koottiin laajasti alueen toimijoiden ja sidosryhmien edustajista. Työryhmätyöskentely pohjautuu aiempien kausien hyviin käytäntöihin ja kokemuksiin.

Elokuussa toteutettiin yhteinen toimijoille suunnattu Keski-Pohjanmaan aluekehityspäivä, jossa käytiin läpi maakuntaohjelman tavoitteita sekä maakuntauudistuksen ajankohtaisia asioita sekä pohdittiin aluekehittämisen tulevaisuuden näkymiä. Päivän työryhmätyöskentelyn tuloksena koottiin kehittämisteemat

maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaan vuosille 2019-2020. Toimeenpanosuunnitelma valmistui ja toimitettiin työ- ja elinkeinoministeriöön loka-kuussa.

Maakuntaohjelmaa toteutetaan käytännössä hanketoiminnan kautta. Vuoden 2018 aikana ei myöntövaltuuksien puuttuessa ole voitu käynnistää uusia EAKR-hankkeita, mutta käynnissä ollut hanketoiminta on tukenut alueen kärkitavoitteiden edistämistä ja maakuntaohjelman tavoitteita. Hankehaku uusille EAKR-hankkeille käynnistyi 17.12.2018.

Tavoite;

Maakuntauudistuksen valmistelu aluekehityksen ja kasvupalvelujen osalta

Toteuma;

Maakuntauudistuksen aluekehityspalvelujen vastuualueen toiminta on edennyt alueellisesti määriteltyjen tavoitteiden ja aikataulujen mukaisesti. Valmistelua on tarpeen mukaan sopeutettu vastaamaan maakuntauudistuksen valtakunnallisen lakivalmistelun ja aikataulun muutoksia. Aluekehityksen ja kasvupalvelujen toimialueen valmistelutiimi sekä palvelualueiden asiantuntija- ja kumppaniryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Kokousten esityslistat ja muistiot sekä liitemateriaalit on tallennettu maakuntauudistuksen sharepoint-työtilaan.

Aluekehityspalvelujen osalta työstettiin kevään aikana maakunnan rahoitusprosessin luonnos ja suunniteltiin maakuntaohjelman toteuttamisprosessi maakuntauudistuksen tavoitteet huomioiden. Rahoitusprosessin luonnos on käsitelty alke-tiimissä, väliaikaisen toimielimen ja muutosjohtajien johtoryhmässä sekä maaseutupalvelujen valmisteluryhmässä ja sitä on käytetty pohjana myös konsernipalveluja valmisteltaessa. Keväällä toteutettiin myös yhteistyössä Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien sekä TEM:n kanssa kasvupalvelujen aluekierros.

Keski-Pohjanmaan aluekehittämiskeskustelu käytiin TEM:ssä 1.2. ja TEM:n koordinoiman aluekehittämiskeskustelujen palautetilaisuuden yhteenvedon myötä aloitettiin valmistautuminen syksyn ALKE-keskusteluprosessiin. Syksyllä valmisteltiin ja päivitettiin aluekehityksen tilannekuva, jota varsinaisten ALKE-keskustelujen siirryttyä myöhempään ajankohtaan hyödynnettiin maakuntien neuvottelupäivien materiaalina. Neuvottelupäivät toteutetaan keväällä 2019.

Aluekehityksen ja kasvupalvelujen osalta on osallistuttu maakuntastrategian valmisteluun määrittelemällä toimialueen tavoitteet, mittarit ja kriittiset menestystekijät. Syksyn aikana on työstetty ensimmäinen luonnosteksti ja osallistuttu maakuntastrategian kirjoituspajoihin. Lisäksi on osallistuttu maakunnan TKIO-toimintojen selvitystyöhön haastattelujen muodossa. Yhteistyötä muiden maakuntien kanssa on jatkettu mm. Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kasvupalveluvalmistelijoiden tapaamisissa.

Tavoite;

Ohjelmakauden 2014-2020 hankerahoituksen maksimaalinen käyttö sekä hanketoiminnan vaikuttavuus. Älykkään erikoistuminen strategiat ja hallitusohjelman kärkihankkeet

Toteuma;

Keski-Pohjanmaan liitolla on ollut EAKR maksatusten takaisinperintäprosessin vuoksi viive kuluvan ohjelmakauden myöntövaltuuksien käyttämisessä vuoden 2018 aikana. Takaisinperinnät on toteutettu EURA 2018 -järjestelmän aikataulujen mukaisesti. Tavoitteellisesti syksyllä 2018 rahoitus jatkuu normaalisti ohjelmakauden mukaisten myöntövarojen aktivoimisessa uusiin hankkeisiin.

Keski-Pohjanmaan toimijat ovat lisänneet osuuksiaan eri Interreg-ohjelmassa, jotka ovat eri maiden alueiden yhteistyöohjelmia. Keski-Pohjanmaan liitto on mukana myös Interreg Europe -ohjelmassa P-Iris -hankkeella maaseutumaisten alueiden kehittämiseksi (innovaatiotukijärjestelmän tehostaminen, nuorten korkeasti koulutettujen työllisyyden ja yrittäjyyden edistäminen etätyön ja työpajojen keinoin), jonka rahoitus tulee suoraan Euroopan komissiolta. Toukokuussa järjestetty seminaari Evolution of the workplace keräsi Kaustiselle kahdeksi päiväksi kansainvälisiä aluekehittäjiä viidestä eri Euroopan maasta sekä Suomesta. Seminaari Kansantaiteenkeskukselta välitettiin reaaliaikaisena myös videosityöntenä internetissä ja on tallenteena käytettävissä hankeajan.

Tavoite;

Uuden EU-ohjelmakauden 2020+ rakennerahastopolitiikan jatkuvuuden ja harvaan asutun alueen kriteerien turvaaminen

Toteuma;

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat ovat tiiviissä yhteistyössä EU-toimiston kanssa vaikuttaneet uuden ohjelmakauden valmisteluun. Erillisiä neuvotteluja Euroopan komission virkamiesten ja meppien kanssa on järjestetty 2017-18 aikana. Lisäksi uusien rahoituskriteerien vaikutusten laskenta alueiden rahoitussaantoon on käynnissä. NSPA yhteistyöalue (pohjoiset harvaan asutut alueet) valmistelelee erikseen eritysalueiden rahoitukseen liittyvää saantoa.

Rakennerahasto-ohjelmakauden 2021-2027 kansallinen ja alueellinen ohjelmavalmistelu käynnistyi syksyllä 2018 työ- ja elinkeinoministeriön ohjeituksen mukaisesti. Ohjelmavalmistelua koordinoi kansallisella tasolla kumppanuusperiaatteen mukaisesti TEM:n nimeämä Koheesio 2021+ -työryhmä ja Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE). Alueellinen valmistelu tapahtuu kahdella suuralueella, Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Etelä- ja Länsi-Suomessa. Itä- ja Pohjois-Suomen alueellisesta valmistelusta vastaavat maakuntien liitot ja yhteistyötä koordinoi Pohjois-Pohjanmaan liitto. IP-alueen kirjoittajaryhmä ja valmisteluryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti syksyn aikana ja tuottaneet analyysivaiheen aineiston

Koheesio 2021+ -ryhmän käsittelyyn. Analyysivaiheen aineisto on myös käsitelty maakuntahallituksessa ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristöissä.

Ohjelmavalmistelu on käynnistetty analysoimalla nykytilannetta ja toimintaympäristöä sekä luomalla näkymää tulevaan. Analyysivaiheessa on arvioitu käynnissä olevan ohjelmakauden tuloksia ja vaikutuksia, tehty analyysiä toimintaympäristöön liittyvistä haasteista sekä ennakoitu tulevan ohjelmakauden aikana nousevia toimintaympäristöön liittyviä haasteita. Analyysivaihe päättyy alkuvuodesta 2019, jonka jälkeen siirrytään yleistavoitteiden määrittelyyn.

Tavoite;

Valtionhallinnon ennakoitujen leikkausten alueelle kohdistuvien vaikutusten vähentäminen erityisesti koulutustarjonnan, tutkimuslaitosten ja valtion palvelujen osalta

Toteuma;

Valtionhallinnon ohjaustoimenpiteet rahoituksen kohdentamisen kautta ovat jatkuvia niin koulutukseen, tutkimukseen kuin muihinkin valtion palveluihin. Keski-Pohjanmaan liitto on osallistunut rahoitukseen turvaamiseen kohdentamalla kehittämisrahoja koulutus- ja tutkimusympäristöjen kehittämiseen.

Valtion talousarvioon vuodelle 2019 tehtiin talousarvioaloitteet 8-tien ja kantatie 63 parantamiseksi Kokkolassa ja Kaustisella.

Tavoite;

Alue- ja elinkeinolähtöinen yhteistyö erityisesti kasvukäytävällä Oulu-Kokkola-Vaasa sekä Pohjois-Suomen ja Vaasan vaalipiirin maakuntien kesken

Toteuma;

Pohjalaismaakuntien (YTA) yhteistyö toteutettiin toimintakaudella (tammi – kesäkuu 2018) suunnitellulla tavalla. Pohjalaismaakuntien tapaaminen järjestettiin Vaasassa 26.6.2018 ja tapaamisessa käsiteltiin yhteisiä maakuntauudistukseen, maakuntien edunvalvontaan ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä aloitteita. Tapaamisessa päätettiin jatkaa erityisesti maakuntauudistukseen liittyvää yhteistyötä, josta osoituksena on kolmen maakunnan yhteinen konsernikehittämistapahtumasta sopiminen syksylle 2018.

Pohjoisen IP-alueen huippukokous kesäkuulta peruuntui järjestäjän toimesta. Pohjois-Suomen neljä maakuntaa – Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa – ovat valmistelleet esityksen tulevan hallituksen ohjelmaan teemalla *Uudistuvaa ja vakaata kasvua*. Esitys sisältää neljä kokonaisuutta: 1. Innovaatio- ja koulutustoiminta, teollisuuden toimintaedellytykset sekä osaan työvoiman saatavuus, 2. Suomen eri alueiden saavutettavuus, 3. Aktiivinen Eurooppa-politiikka sekä 4. Maakuntauudistus. Esitys sisältää Keski-Pohjanmaan kannalta tärkeitä elementtejä. Esitystä käytetään hyödyksi edunvalvonnassa.

Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla on yhteinen alueellinen metsäohjelma. Alueellinen metsäohjelma toimii koko metsäsektorin kehittämisselmana, jossa yhteensovitetään taloudelliset, ekologiset ja sosiaaliset tavoitteet. Metsäohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi Metsäkeskus ja Keski-Pohjanmaan liitto järjestivät yhteistyössä maakunnan päättäjille, kehittäjille ja metsäalan toimijoille suunnatun *Puhutaan metsästä -tilaisuuden*. Tilaisuuden teemana oli metsä ja ilmastonmuutos.

Konserniyhtiöt

Keski-Pohjanmaan liiton 100 % omistuksessa on kaksi osakeyhtiötä.

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötornin toimialana on omistaa ja hallinnoida Kokkolassa Rantakatu 14 kiinteistöä, jossa sijaitsevat myös maakuntaliiton tilat. Maakuntaliiton käytössä ovat II ja I -kerroksen toimistotilojen lisäksi kattokerroksen kokoustilat ja kellarikerroksen varastotiloja. Realia-isännöinti, Loomis Suomi Oy ja TDC Oy Finland ovat vuokralla liiton tiloissa.

Säästötornin kiinteistö on Museoviraston suojelema (Vaasan LH 31.5.1972 n:o B-1264).

Vuoden 2018 aikana oli tavoitteena maakuntavaltuuston erillisen päätöksen mukaisesti Säästötornin osakeomistuksen myynti.

Kiinteistöyhtiö Säästötornin osakkeet pantiin myyntiin talvella 2017 ja niiden myynti on edelleen avoin.

KP-Cobra Invest Oy:n toimialana on yritystoiminnan tukeminen ja työllisyyden edistäminen Keski-Pohjanmaan alueella, mitä varten yhtiö antaa taloudellista tukea ja rahoittaa alueen yrityksiä ja yhteisöjä.

KP-Cobra Invest Oy sai Keski-Pohjanmaan liitolta korottoman lainan välitettäväksi edelleen Kalvinit Oy:lle pääomailainana. Liiton jäsenkunnat antoivat vuonna 2000 liitolle avustuksen käytettäväksi perustettavan sijoitusyhtiön kautta pääomailainana Kalvinit Oy:n ilmeniittikaivoshankkeeseen. Jäsenkuntien avustus on 252 281 euroa ja valtuuston päättämän jatkettun laina-ajan mukaisesti se erääntyy maksettavaksi lisättynä korolla kokonaisuudessaan 31.12.2020. KP-Cobra Invest Oy:llä ei ole muuta toimintaa.

KP-Cobra Invest Oy:n toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2018 aikana.

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Liiton tuloslaskelma 31.12.2018

Keski-Pohjanmaan liitto ilman maakuntauudistusta

TULOSLASKELMA

	v. 2018	v. 2017	Muutos %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 535 650,00	1 217 634,00	26,1
Tuet ja avustukset	159 714,70	369 309,75	-56,8
Muut tuotot	108 900,23	76 795,02	41,8
Yhteensä	1 804 264,93	1 663 738,77	8,4
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	927 660,97	890 263,94	4,2
Henkilöstösivukulut	137 553,20	158 380,25	-13,2
Palvelujen ostot	439 823,16	684 202,01	-35,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	23 934,64	38 299,13	-37,5
Muut toimintakulut	122 826,64	123 095,27	-0,2
Yhteensä	1 651 798,61	1 894 240,60	-12,8
TOIMINTAKATE	152 466,32	-230 501,83	-166,1
Korkotuotot	3,03	29,65	-89,8
Korkokulut	-986,74	-349,56	182,3
Muut rahoituskulut	-75,38	-0,16	47012,5
Yhteensä	-1 059,09	-320,07	230,9
VUOSIKATE	151 407,23	-230 821,90	-165,6
TILIKAUDEN TULOS	151 407,23	-230 821,90	-165,6
Varausten ja rahastojen muutokset			
Rahastojen vähennys		133 493,73	-100,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	151 407,23	-97 328,17	-255,6

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut,
%

109,2 %

87,8 %

Keski-Pohjanmaan maakuntaudistus 31.12.2018

MAAKUNTAUUDISTUKSEN TULOSLASKELMA

	v. 2018 (Vate, ICT ja Sote)	v. 2018 (Vate)	v. 2017 (Vate)	Muutos %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	
Tuet ja avustukset	1 013 211,72	613 007,45	649 267,18	-5,6
Muut tuotot	0,00	0,00	0,00	
Yhteensä	1 013 211,72	613 007,45	649 267,18	-5,6
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	112 070,83	112 070,83	0,00	
Henkilöstösivukulut	20 752,64	20 752,64	0,00	
Palvelujen ostot	818 383,61	418 179,34	602 762,00	-30,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 529,76	5 529,76	14 830,23	-62,7
Muut toimintakulut	56 454,54	56 454,54	31 674,95	78,2
Yhteensä	1 013 191,38	612 987,11	649 267,18	-5,6
TOIMINTAKATE	20,34	20,34	0,00	
Korkotuotot			0,00	
Korkokulut	0,34	0,34	0,00	
Muut rahoituskulut	20,00	20,00	0,00	
Yhteensä	20,34	20,34	0,00	
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	

Vate = Väliaikaishallinto

ICT = ICT-valmistelu

Sote = Sote koordinaatio

Keski-Pohjanmaan liitto ja maakuntaudistus 31.12.2018

TULOSLASKELMA

	v. 2018	v. 2017	Muutos %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 535 650,00	1 217 634,00	26,1
Tuet ja avustukset	1 172 926,42	1 018 576,93	15,2
Muut tuotot	108 900,23	76 795,02	41,8
Yhteensä	2 817 476,65	2 313 005,95	21,8
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	1 039 731,80	890 263,94	16,8
Henkilöstösivukulut	158 305,84	158 380,25	0,0
Palvelujen ostot	1 258 206,77	1 286 964,01	-2,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 464,40	53 129,36	-44,5
Muut toimintakulut	179 281,18	154 770,22	15,8
Yhteensä	2 664 989,99	2 543 507,78	4,8
TOIMINTAKATE	152 486,66	-230 501,83	-166,2
Korkotuotot	3,03	29,65	-89,8
Korkokulut	-986,40	-349,56	182,2
Muut rahoituskulut	-55,38	-0,16	34512,5
Yhteensä	-1 038,75	-320,07	224,5
VUOSIKATE	151 407,23	-230 821,90	-165,6
TILIKAUDEN TULOS	151 407,23	-230 821,90	-165,6
Varausten ja rahastojen muutokset			
Rahastojen vähennys	0,00	133 493,73	-100,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	151 407,23	-97 328,17	-255,6

3.2 Liiton rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2018

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	v. 2018	v. 2017
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	151 407,23	-230 821,90
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	280,19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Investointien tulot	0,00	679,81
Toiminnan ja investointien kassavirta	151 407,23	-229 861,90
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	-7 549,84
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	983 865,25	554 963,91
	-1 172	-1 521
Saamisten muutos	197,95	070,98
		1 159
Korottomien velkojen muutos	52 664,26	051,48
Rahoituksen rahavirta	-135 668,44	185 394,57
Rahavarojen muutos	15 738,79	-44 467,33
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12	21 418,14	5 679,35
Kassavarat 1.1.	5 679,35	50 146,68
	15 738,79	-44 467,33
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-152 108	
Lainanhoitokate	154,4	
Kassasta maksut, euro	1 652 861	1 894 590
Kassan riittävyys, pv	5	1

3.3 Liiton tase ja sen tunnusluvut 31.12.2018

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	Tase	Tase
	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	17 659,73
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	474 481,53	474 481,53
Muut lainasaamiset	252 281,89	252 281,89
	<u>726 763,42</u>	<u>726 763,42</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	744 423,15	744 423,15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiantojen ps-tili	3 073 350,45	2 937 904,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntireskontrasaatavat	2 721,81	0,00
Muut saamiset	4 757 821,21	3 459 845,94
Siirtosaamiset	231 808,12	360 307,25
	<u>4 992 351,14</u>	<u>3 820 153,19</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	21 418,14	5 679,35
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	<u>5 013 769,28</u>	<u>3 825 832,54</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 831 542,88	7 508 160,03
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	439 820,39	439 820,39
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisen tilikauden ylijäämä	102 657,63	199 986,80
Tilikauden yli/-alijäämä	151 407,23	-97 329,17
Oma pääoma yhteensä	<u>693 885,25</u>	<u>542 478,02</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	6 682 786,96	5 563 475,60
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 898,31	298 923,40
Saadut ennakot	999 491,89	271 721,30
Ostovelat	199 794,28	121 194,10
Muut tilivelat	94 270,13	555 545,98
Siirtovelat	141 416,06	154 821,63
	<u>1 454 870,67</u>	<u>1 402 206,41</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>1 454 870,67</u>	<u>1 402 206,41</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 831 542,88	7 508 160,03

Omavaraisuusaste %	8,9	7,5
Rahoitusvarallisuus €/asukas	52 €	35 €
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	25,2	67,9
Lainakanta 31.12.	0	0
Asukasmäärä	68 704	69 032

3.4 Talousarvion toteutuminen 2018

Kohta	Määräraha 2018	Toteutunut 2018	Poikkeama	Tot %	Toteutunut 2017	Muutos % ed. v
Liiton lakisääteinen toiminta						
Tulot	63 000	68 013	5 013	108,0	108 861	-37,5
Menot	-1 241 400	-1 106 404	134 996	89,1	-1 196 210	-7,5
Yhteensä netto	-1 178 400	-1 038 391	140 009	88,1	-1 087 349	-4,5
Liiton muu toiminta						
Tulot	41 000	36 486	-4 514	89,0	36 164	0,9
Menot	-267 850	-246 555	21 295	92,0	-263 221	-6,3
Yhteensä netto	-226 850	-210 069	16 781	92,6	-227 057	-7,5
Hallinto						
Tulot	0	0	0	0,0	0	0,0
Menot	-130 400	-135 783	-5 383	104,1	-134 050	1,3
Yhteensä netto	-130 400	-135 783	-5 383	104,1	-134 050	1,3
Liiton hallinnoimat hankkeet						
Tulot	117 940	164 116	46 176	139,2	301 079	-45,5
Menot	-117 940	-164 116	-46 176	139,2	-301 079	-45,5
Yhteensä netto	0	0	0	0,0	0	0,0
Maakuntaudistus						
Tulot	1 387 582	1 013 212	-374 370	73,0	649 267	56,1
Menot	-1 387 582	-1 013 212	374 370	73,0	-649 267	56,1
Yhteensä netto	0	0	0	0,0	0	0,0
Rahoitus						
Kuntien osuudet	1 535 650	1 535 650	0	100,0	1 217 634	26,1
Korkokulut	0	0	0		0	
Rahastojen vähennys	0	0	0		133 493	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0	151 407	151 407		-97 329	

3.5 Jäsenkuntien maksuosuudet 2018

Kunta	Maksuosuudet yhteensä v. 2018
Halsua	26 634
Kannus	121 874
Kaustinen	93 908
Kokkola	1 042 702
Lestijärvi	17 720
Perho	63 515
Toholampi	70 616
Veteli	71 206
Reisjärvi	13 635
Kinnula	8 117
Kruunupyy	5 723
Yhteensä	<u>1 535 650</u>

Osuus peruspääomaan 31.12.2018

Halsua	7 837,01
Kannus	37 176,47
Kaustinen	25 461,26
Kokkola	300 000,23
Lestijärvi	4 927,51
Perho	14 694,31
Toholampi	21 427,03
Veteli	21 287,55
Reisjärvi	5 357,64
Kinnula	0,00
Kruunupyy	1 651,38
Yhteensä	<u>439 820,39</u>

3.6 Taseen liitetiedot 31.12.2018

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Saldo 1.1.2018	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2018
Aineelliset hyödykkeet				0
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	0,00	0,00	17 659,73
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	474 481,53	0,00	0,00	474 481,53
Muut lainasaamiset	252 281,89	0,00	0,00	252 281,89
Yhteensä	744 423,15	0,00	0,00	744 423,15

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Toimeksiantojen varat	2 937 904,34	135 446,11	0,00	3 073 350,45
-----------------------	--------------	------------	------	--------------

	Saldo 1.1.2018	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2018
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntireskontraaamiset	0,00	2 721,81		2 721,81
Muut saamiset	3 459 845,94	1 297 975,27	0,00	4 757 821,21
Siirtosaamiset	360 307,25	-128 499,13	0,00	231 808,12
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	5 679,35	15 738,79		21 418,14
Yhteensä	3 825 832,54	1 187 936,74	0,00	5 013 769,28

K-P:n liiton käytössä on shekkilimiitti 300 000,00 €, josta käyttämättä 31.12.2018 280 101,69

OMA PÄÄOMA

	Saldo 1.1.2018	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2018
Peruspääoma 1.1.	439 820,39	0,00	0,00	439 820,39
Edellisten tilikausien ylijäämä	102 657,63			102 657,63
Tilikauden yli-/alijäämä		151 407,23		151 407,23
Yhteensä	542 478,02	151 407,23	0,00	693 885,25

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	298 923,40	-279 025,09	0,00	19 898,31
Saadut ennakot	271 721,30	727 770,59	0,00	999 491,89
Ostovelat	121 194,10	78 600,18	0,00	199 794,28
Muut tilivelat	555 545,98	-461 275,85	0,00	94 270,13
Siirtovelat	154 821,63	-13 405,57	0,00	141 416,06
Yhteensä	1 402 206,41	52 664,26	0,00	1 454 870,67

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstökulut	v. 2018	v. 2017
Palkat ja palkkiot	1 039 731,80	890 263,94
Eläkevakuutusmaksut	169 401,67	149 034,70
Muut henkilöstösivukulut	18 260,44	17 237,43
Henkilöstökorvaukset	-27 932,04	-7 891,88
Yhteensä	1 199 461,87	1 048 644,19

3.7 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2018

	v. 2018	v. 2017	Muutos %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 537 068,52	1 217 634,00	26,2
Tuet ja avustukset	1 172 926,42	1 018 576,93	15,2
Muut tuotot	108 900,23	81 360,45	33,8
Yhteensä	2 818 895,17	2 317 571,38	21,6
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	1 011 799,76	882 372,06	14,7
Henkilöstösivukulut	186 237,88	166 272,13	12,0
Palvelujen ostot	1 291 115,22	1 317 739,88	-2,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44 553,44	65 351,86	-31,8
Muut toimintakulut	96 302,94	79 199,94	21,6
Yhteensä	2 630 009,24	2 510 935,87	4,7
TOIMINTAKATE	188 885,93	-193 364,49	-197,7
Korkotuotot	3,04	34,63	-91,2
Korkokulut	4 647,07	4 300,37	
Muut rahoituskulut	99,97	2,46	
Yhteensä	-4 744,00	-4 268,20	11,1
VIOSIKATE	184 141,93	-197 632,69	-193,2
POISTOT			
Suunnitelman mukaiset pois-			
tot	15 726,58	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	168 415,35	-197 632,69	-185,2
Varausten ja rahastojen muutokset			
Rahastojen vähennys		133 492,73	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	168 415,35	-64 139,96	
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/Toimintakulut,			
%	107,2 %	92,3 %	

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty molemmat konsernin tytäryhteisöt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

3.8 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2018

	v. 2018	v. 2017
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	184 141,93	-197 632,53
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	280,19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 182,40	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	0,00	679,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	182 959,53	-196 672,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	169 580,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-304 445,09	159 331,70
	-304 445,09	328 911,70
Oman pääoman muutokset	0,00	-7 550,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muu- tokset	983 865,25	554 963,91
Saamisten muutos	-1 172 432,25	620,32
Korottomien velkojen muutos	330 536,99	859 554,58
	141 969,99	-104 101,83
Rahoituksen rahavirta	-162 475,10	217 259,87
Rahavarojen muutos	20 484,43	20 587,34
Kassavarat 31.12	98 571,84	78 087,41
Kassavarat 1.1.	78 087,41	57 500,07
	20 484,43	20 587,34
	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Kassasta maksut, euro	2 626 545	2 506 636
Kassan riittävyys, pv	14	11
Lainanhoitokate	-39	47

Investointien tulorahoitus% =
Lainanhoitokate=
Kassan riittävyys (pv)

100*Vuosikate/investointien omahankintameno
(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)
365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

3.9 Konsernitase ja sen tunnusluvut 31.12.2018

	Tase		Tase	
	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet	41 629,88		41 629,88	
Liittymismaksut	2 209,99		2 209,99	
Rakennukset ja rakennelmat	498 621,19		512 944,18	
Koneet ja kalusto	663,57		884,76	
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	560 784,36	17 659,73	575 328,54
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	
Muut lainasaamiset	252 281,89	252 281,89	252 281,89	252 281,89
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiantojen ps-tili		3 073 350,45		2 937 904,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 721,81			
Muut saamiset	4 851 720,98		3 553 511,41	
Siirtosaamiset	231 808,12		360 307,25	
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset	0,00		0,00	
Rahat ja pankkisaamiset	98 571,84	5 184 822,75	78 087,41	3 991 906,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ		9 071 239,45		7 757 420,84
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	439 820,39		439 820,39	
Osake- tai sitä vastaava pääoma	0,00		0,00	
Vararahasto	41 629,88		41 629,88	
SVOP rahasto	45 140,00		45 140,00	
Muut rahastot	249 191,99		249 191,99	
Edellisen tilikauden ylijäämä	-283 174,76		-219 034,80	
Tilikauden ylijäämä	168 415,35	661 022,85	-64 139,96	492 607,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot		6 682 786,96		5 563 475,60
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		230 371,40		255 791,40
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 318,31		324 343,40	
Saadut ennakot	1 013 211,41		285 440,82	
Ostovelat	201 953,13		123 610,66	
Muut velat	94 496,11		556 047,45	
Siirtovelat	142 079,28	1 497 058,24	156 104,01	1 445 546,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		9 071 239,45		7 757 420,84
Velat ja vastuut % käyttötuloista	25,74		61,59	
Omavaraisuusaste %	7,3		6,4	
Konsernin lainakanta 31.12.	275 690		580 135	
Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt:				
KP-Copra Invest Oy	100 %		100 %	
Kiinteistö Oy Säästötorni	100 %		100 %	

4. LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole. Tuloslaskelma ja tase ovat kuntajaoston ohjeiden mukaisia, niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä vuodesta. Edelliseen tilikauteen liittyviä oikaisuja tai virheiden korjauksia ei ole.

4.2 Keski-Pohjanmaan liiton välitysvarat

		Myöntövaltuus tilinpäätös 2017	Myöntövaltuuden lisäys	Palautukset ja korot	Kirjatut päätökset 2018	Myöntövaltuus tilinpäätös 2018
MKR	Maakunnan kehittämisraha	237 358,86	198 000,00	24 437,89	437 567,00	22 229,75
EU-RAHA	2014-2020	822 011,00	3 909 986,00	396 422,21	1 768 467,00	3 359 952,21

4.3 Liiton myöntämä hankerahoitus vuonna 2018

	Hakija	Kokototeuttamisaika	Myönnetty 2018
EU-HANKKEET			
Reittien ja matkailupalvelujen Keski-Pohjanmaa	Kokkolanseudun Kehitys Oy	1.4.2017-31.5.2019	94 816
SAOSTUS – kemiallinen saostus uusien metallikemikaalien valmistuksessa, liuospuhdistuksessa ja veden käsittelyssä, investointiosio	Jyväskylän yliopisto	1.5.2016-31.12.2018	106 289
LIOT – Alueellinen IOT Living Lab -ympäristö	Jyväskylän yliopisto	1.10.2015-31.3.2019	47 000
Biolaakso II – Kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä	Jyväskylän yliopisto	1.3.2015-30.6.2019	198 250
XNet – Digitalisaatiota edistävät verkkosovellukset	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.12.2015-31.7.2019	115 592
Ammattikampus 2020, kehittämisosio	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	1.1.2017-28.2.2019	41 280
Ammattikampus 2020, investointiosio	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	1.1.2017-28.2.2019	602 000
EVAKOT-Energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut, keh.osio	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2017-31.12.2019	108 976
EVAKOT-Energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut, inv.osio	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2017-31.12.2019	67 200

Serviisi, TKI-hanke, Uuden sukupolven vuorovaikutteisen robotiikan ja älykkään automaation hyödyntäminen K-P:n alueen PK-yrityksissä, keh.osio	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2017-31.12.2019	50 000
Kohtaamo 2.0	Kokkolanseudun Kehitys Oy	1.3.2017-28.2.2019	50 000
eKeski-Pohjanmaa. Sähköisten ja videoavusteisten palveluiden kehittämishanke	Lestijärven kunta	1.12.2016-30.11.2019	133 345
LoRE-Long Range Environmental Monitoring Network	Jyväskylän yliopisto	1.6.2018-31.5.2021	153 719
Yhteensä			1 768 467
AIKO/ERM -HANKKEET			
KokkoGrow	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius	1.2.2018-30.4.2019	83 314
KokkolaAR	Centria ammattikorkeakoulu	7.3.2018-31.3.2019	62 608
ELMO	Keski-Pohjanmaan liitto	10.8.-31.12.2018	19 810
KASE kasvuohjelma	Klan yliopistokeskus Chydenius, Kaustisen stk	1.11.2018-30.4.2019	42 890
MOAMU	KH Renlundin museo	1.6.2018-30.4.2019	34 013
NOPEA	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius	1.9.2018-30.4.2019	16 319
Biomassapohja	Oulun yliopisto	1.9.2018-30.4.2019	20 398
KAIKKI	Centria ammattikorkeakoulu, Kaustisen stk	1.10.2018-30.4.2019	44 853
PAASI	Centria ammattikorkeakoulu, Oulun yliopisto	1.11.2018-30.4.2019	73 360
Telakka	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius	1.1.2017-30.4.2019	40 002
Yhteensä			437 567

4.4 Jäsenyydet

Jäsenyydet	Vuosi-	
	maksu	
	2017	2018
Keski-Pohjanmaan/Pohjanmaan kauppakamari	330	350
Suomen kotiseutuliitto	800	800
Kokkolan kaupunginteatterin kannatusyhdistys	200	200
Oskari Tokoi Seura	35	35

Chydenius-instituutin kannatusyhdistys	500	500
AER:n jäsenmaksu	3 790	1 956
Merenkurkun neuvosto	8 900	8 900
Guardia Nueva	1 000	1 000
Keski-Pohjanmaan liikunta	110	110
Kasitie		125
Perämeren kaari	13 220	12 488
Yhteensä		26 464

4.5 Liiton hallinnoimat hankkeet vuonna 2018

	Hanke	Kokonais- toteuttamisaika	Kokonais- kustannus- arvio	Talousarvio 2018	Toteutuma 2018	RAHOITUS 2018			Liitto - 2019 varaus
						EU	MKR	Muut	
1505	Suomi100				2 169			1 084	1 085
1501	Seagis	2017-2018			14 446	14 446			
1502	Elmo	2018-2019			10 178		7 124	1 120	1 934
1503	Tekninen tuki	2016-2018	259 405	52 500	77 954	77 954			
1507	P-IRIS	2017-2021	211 000	65 440	59 367	50 759		5 937	2 672

4.6 Liiton vastuut 2018- 2019

		Kokonaistoteuttamis- aika	Kokonaiskus- tannusarvio	Liiton kok.- rahoitus	Toteuma 2018	Arvio 2019	Arvio 2020
Yhteistyösopimus	Kokkolan yliopistokes- kus Chydenius	2013-2018	6 060 000	372 000	63 650	0	0
Talouhallintopalvelut	Kokkolan kaupunki				18 720	24 000	24 000
IP Brysselin toimisto	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto				18 018	20 000	20 000
Tilastoyhteistyö	Kaustisen seutukunta	toistaiseksi voimassa			7 934	7 900	7 900
Paikkatietoasiantuntija	FCG	1.4.2016-30.6.2018		42 450	11 310	0	0
Maakuntakaava-aineis- ton ylläpito	Lounaispaikka	toistaiseksi voimassa			2 000	2 000	2 000
Toiminta-avustus	Pohjanmaan tanssi ry	2012-20			3 000	3 000	3 000
Jäsenmaksu	Suomen kuntaliitto	toistaiseksi voimassa			12 584	13 000	13 000
Audio/videolaitteet	Canorama	1.7.2018-30.6.2019			4 800	2 940	0
IT-sopimus	Canorama	toistaiseksi voimassa			3 900	4 000	4 000
IT yhteistyö	KP koulutusyhtymä	toistaiseksi voimassa			1 200	1 200	1 200
Verkkopalvelu Saas	K-P:n Kirjapaino Oy	jatkuva			1 440	1 440	0
Yritysluottamus	Elisa Oyj	toistaiseksi voimassa			2 184	2 200	2 200
Monitoimilaite	K-P konttoripiste	28.10.2014- 27.10.2019			3 890	4 000	0
6365 M-files	Kosila Oy	toistaiseksi voimassa			2 103	2 200	2 200
Mapgets, työtila	FCG	2017-2018		24 900	6 235	0	0
Liiteri -palvelu	Suomen ympäristökes- kus				6 500	6 500	6 500

5. LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1 Luettelo käytetyistä kirjapitokirjoista

päiväkirja
pääkirja
tasekirja

5.2 Käytetyt tositelajit

10 Pääkirjatapahtumat
11 Jaksotukset
20 Toimittajalaskut
30 Asiakaslaskut
61 Pegasos Palkat
62 Populus Matkalaskut
65 Basware Maksuliikenne

6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

6.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kokkolassa 18. päivänä helmikuuta 2019

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAHALLITUS

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

6.2 Tilintarkastusmerkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Kokkolassa . päivänä _____kuuta 2019

 Asko Vanhatupa
 JHTT-tilintarkastaja, BDO Audiator Ab

7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Toteutuminen tileittäin
 Tase-erittely
 Konsernitaseen yhdistäminen
 Kiinteistöyhtiö Oy Kokkolan Säästötorin tuloslaskelma
 KP-Cobra Invest Oy kirjanpito
 Tililuettelo

Varmentavat asiakirjat säilytetään erikseen sidottuna.

Keski-Pohjanmaan liiton tasekirja vuodelta 2018